

Uttalande - BFN U 96:1

Redovisning av vinstandelar till anställda

2 kap. 4 § årsredovisningslagen (1995:1554)

Förutsättningar

Anställda i ett företag kan genom ett s.k. vinstandelssystem få del av företagets överskott. Olika modeller för beräkning av vinstandelar förekommer bland de företag som använder sig av vinstandelssystem. Gemensamt för de flesta vinstandelssystem är dock att det tillgodoförda beloppet överförs från företaget till ett fristående rättssubjekt, oftast en s.k. vinstandelsstiftelse. Det huvudsakliga ändamålet med en vinstandelsstiftelse är att främja de anställdas ekonomiska intressen. I stadgarna föreskrivs ofta att stiftelsens tillgångar skall placeras i aktier, vanligtvis i det bolag som bildat stiftelsen, och andra värdepapper. Det förekommer även att de anställda tillgodoförs del av vinsten direkt utan förmedling av stiftelse.

Beslut om att vinstandelar till de anställda skall utgå fattas normalt för en på förhand fastställd tidsperiod. Under denna period föreligger en förpliktelse enligt ett avtal eller en utfästelse att under givna förutsättningar ställa en andel av företagets vinst till de anställdas förfogande. Utbetalning från företaget kan normalt ske när vinsten för det aktuella året är fastställd.

Tidpunkten för utbetalning till den anställde beror på vad som är föreskrivet i det enskilda fallet. Utbetalning kan ske i samband med avgång ur bolaget, t.ex. då den anställde går i pension, eller efter ett på förhand fastställt antal år efter det att vinstdelning ägt rum. Frågan gäller vilket år kostnaden för vinstdelningen skall belasta resultatet och hur den skall redovisas i resultaträkningen.

BFNs bedömning

Företagets förpliktelse att överföra vinstandelsmedel är normalt utformad så att storleken av det belopp som skall reserveras kan beräknas med en tillfredsställande säkerhet. Vid beräkningen skall i förekommande fall hänsyn tas till arbetsgivaravgifter som utgår på de överförda beloppen.

Företagets kostnad för vinstdelningen skall redovisas i bokslutet för det år då vinsten uppstått. I de flesta fall överförs medel från företaget först sedan vinstens storlek blivit känd, dvs. först efter det aktuella räkenskapsårets utgång. Kostnaden för vinstdelningen kommer därigenom att belasta resultatet i form av en reservering i bokslutet. Vinstdelning sker i syfte att stimulera de anställdas arbetsinsatser i företaget. Med hänsyn bl.a. till detta bör kostnaden för vinstdelningen ses som en personalkostnad och påverka rörelseresultatet i resultaträkningen.

Årets kostnad till följd av det använda vinstandelssystemet skall anges i not eller i resultaträkningen i samband med att upplysning lämnas om löner och andra ersättningar. Upplysning bör även lämnas om motsvarande kostnad för det närmast föregående räkenskapsåret.

Detta uttalande gäller fr.o.m. den 1 januari 1997 och ersätter uttalandet BFN U 88:1 Redovisning av vinstandelar till anställda som därmed upphör att gälla. Det upphävda uttalandet skall dock tillämpas i fråga om räkenskapsår som inletts före utgången av år 1996.